

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “สัมพันธภาพและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สถานีนอนามัย จังหวัดขอนแก่น” เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Discriptive Research) โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1. ประชากร คือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานประจำสถานีนอนามัยทุกแห่งสังกัดสำนักงานสาธารณสุขอำเภอทุกอำเภอและทุกกิ่งอำเภอ ในจังหวัดขอนแก่นจำนวน 209 แห่ง 549 คน

3.1.2. กลุ่มตัวอย่าง

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างคำนวณโดยใช้สูตรวิธีหาขนาดตัวอย่างของ ยามาเน่ (Yamane, 1986 อ้างถึงใน ลัดดา อะยะวงศ์, 2538) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ	n	หมายถึง ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	หมายถึง จำนวนประชากร
	e	หมายถึง ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้มีได้ (.05)
		ได้ขนาดตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ 240 คน

3.1.3. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้น (Multistage Random Sampling) โดยแบ่งกลุ่มอำเภอที่จะศึกษาตามกลุ่มการนิเทศงานของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่นเป็น 4 กลุ่ม จากนั้นจับฉลากอำเภอ และจับฉลากสถานีนอนามัยในแต่ละอำเภอที่เป็นตัวอย่าง สอบถามเจ้าหน้าที่ทุกคนในสถานีนอนามัยของอำเภอตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นการสอบถามข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานภาพของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยในด้าน เพศ อายุ อายุราชการ ตำแหน่ง ระดับตำแหน่ง และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย ซึ่งผู้วิจัยดัดแปลงมาจากแบบประเมินสัมพันธภาพเชิงวิชาชีพของ ปัสดี อุณหเลขกะ (2533) โดยข้อคำถามเกี่ยวกับองค์ประกอบในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์ดังนี้

5 คือ “มากที่สุด” หมายถึง ข้อความทั้งหมดในประโยคนั้นตรงกับพฤติกรรมตามประสบการณ์ที่เกิดขึ้นทุกครั้ง

4 คือ “มาก” หมายถึง ข้อความทั้งหมดในประโยคนั้นตรงกับพฤติกรรมตามประสบการณ์ ที่เกิดขึ้นเกือบทุกครั้ง

3 คือ “ปานกลาง” หมายถึง ข้อความทั้งหมดในประโยคนั้นตรงกับพฤติกรรมตามประสบการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นบางครั้ง

2 คือ “น้อย” หมายถึง ข้อความทั้งหมดในประโยคนั้นตรงกับพฤติกรรมตามประสบการณ์ที่เกิดขึ้นนาน ๆ ครั้ง

1 คือ “น้อยที่สุด” หมายถึง ข้อความทั้งหมดในประโยคนั้นไม่ตรงกับพฤติกรรมตามประสบการณ์ที่เกิดขึ้น

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามแรงงูใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยอาศัยแนวคิดทฤษฎีแรงงูใจของ มาสโลว์ และเฮอร์ซเบิร์ก เป็นพื้นฐานในการสร้าง มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

5 คือ “มากที่สุด” หมายถึง เจ้าหน้าที่สถานีอนามัยได้รับแรงงูใจหรืออิทธิพลจากสิ่งนั้นมากที่สุดในการปฏิบัติงาน

4 คือ “มาก” หมายถึง เจ้าหน้าที่สถานีอนามัยได้รับแรงงูใจหรืออิทธิพลจากสิ่งนั้นมากในการปฏิบัติงาน

3 คือ “ปานกลาง” หมายถึง เจ้าหน้าที่สถานีอนามัยได้รับแรงงูใจหรืออิทธิพลจากสิ่งนั้นปานกลางในการปฏิบัติงาน

2 คือ “น้อย” หมายถึง เจ้าหน้าที่สถานีอนามัยได้รับแรงงูใจหรืออิทธิพลจากสิ่งนั้นน้อยในการปฏิบัติงาน

1 คือ “น้อยที่สุด” หมายถึง เจ้าหน้าที่สถานีนอมนัยได้รับแรงงูใจหรืออิทธิพลจากสิ่งนั้นน้อยที่สุดในการปฏิบัติงาน

ยกเว้นข้อคำถามที่ 5, 17, 25, 28, 36, 40, 45 ซึ่งเป็นข้อคำถามทางลบ มีเกณฑ์ดังนี้

1 คือ “มากที่สุด” หมายถึง เจ้าหน้าที่สถานีนอมนัยได้รับแรงงูใจหรืออิทธิพลจากสิ่งนั้นมากที่สุดในการปฏิบัติงาน

2 คือ “มาก” หมายถึง เจ้าหน้าที่สถานีนอมนัยได้รับแรงงูใจหรืออิทธิพลจากสิ่งนั้นมากในการปฏิบัติงาน

3 คือ “ปานกลาง” หมายถึง เจ้าหน้าที่สถานีนอมนัยได้รับแรงงูใจหรืออิทธิพลจากสิ่งนั้นปานกลางในการปฏิบัติงาน

4 คือ “น้อย” หมายถึง เจ้าหน้าที่สถานีนอมนัยได้รับแรงงูใจหรืออิทธิพลจากสิ่งนั้นน้อยในการปฏิบัติงาน

5 คือ “น้อยที่สุด” หมายถึง เจ้าหน้าที่สถานีนอมนัยได้รับแรงงูใจหรืออิทธิพลจากสิ่งนั้นน้อยที่สุดในการปฏิบัติงาน

การตัดสินระดับสัมพันธภาพและแรงงูใจในการปฏิบัติงาน ของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ พิจารณาจากค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้ โดยแบ่งออกเป็น 3 ช่วง ดังนี้ (Best ,1977)

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 2.33 หมายความว่า มีระดับสัมพันธภาพและระดับแรงงูใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับต่ำ

คะแนนเฉลี่ย 2.34 - 3.66 หมายความว่า มีระดับสัมพันธภาพและระดับแรงงูใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.67 - 5.00 หมายความว่า มีระดับสัมพันธภาพและระดับแรงงูใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูง

3.3 การสร้างเครื่องมือและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

3.3.1 การสร้างเครื่องมือ ดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) ศึกษาเอกสาร ตำรา และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพ และแรงงูใจ รวมทั้งศึกษาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สถานีนอมนัย ตลอดจนทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

(2) นำข้อมูลและหลักทฤษฎีที่ศึกษาแล้ว มาสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเรื่องที่ต้องการศึกษา

3.3.2 การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ ดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาและสาธารณสุข เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม ครอบคลุมสิ่งที่ต้องการศึกษาหรือไม่และปรับปรุงข้อคำถามให้เหมาะสมและสมบูรณ์ก่อน

(2) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญเป็นอย่างดีแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) เพื่อหาความเที่ยงตรง (Reliability) ของเครื่องมือกับกลุ่มทดลองก่อนที่จะนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1970 อ้างถึงใน ชุศรี วงศ์รัตน์, 2534) ได้ค่าความเชื่อมั่น = .9037

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง อำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว สัมพันธภาพและแรงงูใจในการปฏิบัติงานถึงกลุ่มตัวอย่าง โดยทำหนังสือชี้แจงวัตถุประสงค์ พร้อมทั้งเจ้าหน้าที่ของให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับผู้วิจัยได้สะดวก

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูลมีดังนี้

3.5.1 ข้อมูลเบื้องต้น ได้แก่ เพศ อายุ อายุราชการ ตำแหน่ง ระดับตำแหน่ง และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.5.2 วิเคราะห์ระดับสัมพันธภาพ และระดับแรงงูใจในการปฏิบัติงาน ด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.5.3 วิเคราะห์หาค่าความแตกต่างของตัวแปรเพศ กับระดับสัมพันธภาพและ ระดับแรงงูใจในการปฏิบัติงาน ด้วยการทดสอบที (t- test)

3.5.4 วิเคราะห์ระดับสัมพันธภาพและระดับแรงงูใจในการปฏิบัติงาน โดยแยกตามกลุ่มอายุ อายุราชการ ตำแหน่ง ระดับตำแหน่ง และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ด้วย การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance)

3.5.5 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับสัมพันธภาพและระดับแรงงูใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment)